

Pravice se formuje

Jak známo, politické složení svobodně zvolených zákonodárných sborů je mnohem pestřejší, než napovídá poměrně chudý rejstřík úspěšných volebních stran. Je to jednak proto, že OF, VPN a částečně i nacionálně orientované strany jsou složitými aliancemi značně různorodých politických sil, jednak proto, že politické strany i jednotliví poslanci nevstupovali do voleb (snad s výjimkou KSC) s dostatečně vyhraněným profilem a proces jejich politického zrání pokračuje. Tento diferenční proces, směřující k formování klasické levice a pravice s jasným trendem ve prospěch pravice, dospěl někdy v září do stádia, kdy bylo účelné dát mu i určité organizační formy.

Pro zjednodušení budu popisovat jen situaci ve FS, kde je vývoj nejpokročilejší a nejpráhlednější. K podobnému formování však dochází i na půdě národních rad. Když tehdejší levicové vedení OP zmařilo ustavení společného mezi-

parlamentního klubu pravice, pravého středu či nesocialistických demokratických sil (v dikci sjezdu KDS), začaly se tyto síly formovat ve dvou vzájemně spolupracujících klubech: v pravicové skupině uvnitř OF a v nadstraničném Sdružení poslanců pravého středu.

K pravicové skupině uvnitř OF se dnes výslovně hlásí přes čtyřicet poslanců s perspektivou dalšího rychlého růstu. Jádro Sdružení poslanců pravého středu tvoří 40 poslanců KDS, ČSL a KDHI, hlásí se k nám však též dva poslanci LDS, poslanci maďarského KDHI a značná část moravského HSD. V krátké době můžeme počítat s podporou minimálně 50-60 poslanců. Důležitou neznámou pro oba kluby zůstává postoj pravice ve VPN, kde se diferenční proces zatím formálně neprojevil.

Jaký je vlastně smysl tohoto formování? Především je - a v tomto období převratných změn dvojnásob

- nezbytné k tomu, aby pravicové demokratické síly zkoordinovaly svůj postup, a aby se tak skutečná síla pravice v zákonodárných sborech mohla patřičně projevit při přijímání nových zákonů a při dalších důležitých aktech těchto sborů, včetně ovlivňování postupu a složení vlád. To je velmi významné již proto, že pravice je jaksí přirozeně vnitřně mnohem svobodnější než levice a bez určité vzájemné domluvy a koordinace není schopna levice úspěšně čelit.

Je zde však i druhý významný plán. Celá naše společnost nevykročí pevně cestou demokracie, dokud se v ní nezformují proudy, dokud nepřekoná dnešní stádium beztvá-

řích pseudojednot na jedné a beznadějně roztržitést na druhé straně, dokud nedospěje k rozumné a akceschopné pluralitě. V tomto ohledu můžeme současné dění v zákonodárných sborech pokládat za předobraz procesu, který by měl dovést naši společnost do stádia demokratické politické kultury. A je příznačné i nadějně zároveň, že ustavující Prohlášení poslanců pravého středu je obsahově téměř totožné s "Deklarací politiky pravého středu", kterou v říjnu společně vyhlásily KDS a LDS a ke které se postupně připojují další strany a politická seskupení.

Václav Benda

ROZHOVOR s předsedou zahraniční komise dr. Hynkem Krátkým

Hynku, spolu s dr. Bendou a Ing. Tollnerem jste se setkali s prof. Andrease Kohlem - výkonným tajemníkem EDU. Mohl bys nám trochu přiblížit toto setkání?

Jednání se uskutečnilo v úterý 13. 11. v rezidenci rakouského velvyslanectví v Praze. Pan Kohl jednal následující den také s ČSL a na Slovensku s KDHI. Prof. Andreas Kohl je ústředním tajemníkem celé střední organizace Evropské demokratické unie (European Democratic Union - EDU) sdružující strany pravého středu z mnoha evropských zemí - strany nejen vyložené křesťansko-demokratické, ale i strany konzervativní.

Naše strana vstoupila do KDU společně s ČSL a KDHI v létě tohoto roku. Na programu jednání s prof.

Kohlem byly tři body. První dva se týkaly našich závazků vyplývajících z členství v EDU - závazků finančního rázu. Jednalo se o placení příspěvků, které, tak jak byly původně stanoveny, by pro nás představovaly velkou zátěž. Jejich roční výše (platí se v tvrdé měně) je taková, že bychom si to dovolit nemohli.

Druhým bodem, který s tím souvisel, byla účast našich představitelů na činnosti pěti odborných výborů EDU - řídicího, pro bezpečnostní politiku, pro životní prostředí, pro vytváření evropských struktur atd. My bychom do každého výboru měli jmenovat zástupce, který by se jednou za tři měsíce zasedání komisí zúčastnil. Zatím je náš delegát pouze v řídicím výboru a problémem je zaplatit cestovné dalšími našimi zástupci.

(pokračování na str. 2)

Zpravodaj

Mladých křesťanských demokratů

číslo 9

ANKETA ... ptali jsme se nových členů

Skutečnost, že členská základna naší strany se nudaře rozrůstá, je potěšující. Sama o sobě však není žádným důvodem ke spokojenosti či důkazem toho, jak je naše strana schopná. Členská základna musí být nejen početná, ale také aktivní. Zajímalo nás, jak si svou aktivitu představují právě noví členové KDS. Za tím účelem jsme některým z nich položili dvě otázky:

1. Co očekáváte od strany?
2. Co byste v ní chtěl sám udělat?

I. a, b) Já nevím, co bych měla udělat. Já se o to moc nezajímám.
Stefania Poledníková, Karviná

II. a, b) Očistu křesťanských idejí, které byly během totalitního režimu pošlapány a degradovány, návrat ke křesťanským tradicím, které byly později převzaty všeobecně, kde láska k bližnímu, tolerance a všechno to další je zárukou toho, že se potom může přikročit i vlastně k zalepení materiální oblasti. Neboli prostě - obnovu našeho duchovna.
Jindřich Kunz, Český Těšín

III. a, b) Já žiju na obci, kde jsou dvě politické strany - Občanské fórum a komunisti, tak jsem si řekl, protože tady jsou mladí lidé, kteří se neshodují ani s jednou, že by se dalo dělat ještě něco navíc. Soudím, že křesťanská demokracie má podle světa perspektivu, myslím si, že se nejvíce blíží ideálu, i když žádná strana není ideální.

Pavel Čivrtlík, Bělkovice - Laštany

IV. a) Co očekávám od strany? Že bude plnit to, co má v programu. A já jí budu nápomocen.

b) Já jsem do strany vstoupil na doporučení Karla Smrčky, dokonce říkal, že bych měl být ve výboru tady v Jablonci, já jsem to přijal a chtěl bych v něm opravdu dělat.

Miroslav Kočenda, Jablonec nad Nisou

V. a) Lepší budoucnost, hlavně pro naše děti.

b) Chci dělat hlavně pro děti, protože spolupracuji s mládeží už několik let. Chtl bych udělat něco pro výtah mládeže - zde v Prostějově třeba v podobě kulturních kroužků, i když tu mají nějaké kulturní středisko. Já tu třeba vedu modelářský kroužek a máme s ním velký potíže, takže po téhle stránce bych chtěl v Prostějově něco udělat, protože je to tu opravdu nějaký všelijaký.

Jiří Toman, Prostějov

VI. a) Na to vám asi zatím neodpovím, my budeme mít brzy ustavující schůzi zde, takže až potom by se o tom dalo hovořit.

b) Já bych radši zůstal jenom jako člen, protože nemám zkušenosti.
Petr Zalský, Jilemnice

VII. a, b) Chtl bych s těma kamarádama - to jsou všechno známí z kostela - spolupracovat v křesťanském duchu, pomáhat jim při akcích, co bychom v potom dělali. Jinak jsem nikdy v žádný straně nebyl, neznám politickou praxi.
Ing. Jan Kovář, Jilemnice

VIII. a) Aby se to zlepšilo.

b) Já už jsem starý důchodce, tak asi moc toho neudělám.
Antonín Plavec, Karviná - Nové Město

IX. a, b) Očekávám od ní, že bude jednou z nejkonstruktivnějších politických sil tady. Jejím prostřednictvím chci něco ovlivnit, konkrétní situaci tohoto státu k lepšímu. Chci toho docílit tím, že budu ve straně aktivně pracovat. Členem jsem se stal proto, abych v ní byl aktivní, ne proto abych v ní byl. Ondřej Turek, Praha

X. a) Očekávám od ní pomoc ostatním lidem nebo sdružením křesťanských smýšlejících lidí, např. že nějakým způsobem bude prosazovat křesťanské myšlenky v politice. Je tady síce Lidová strana, ale to její personální obsazení je jaksí problematické, tak se tady založila Křesťansko-demokratická strana, v níž jsou mladší členové, kteří chtějí v křesťanském duchu pracovat.

b) To bude horší, co bych chtěl sám udělat, ale rozhodně v případě, že se bude něco organizovat, tak být nápomocný. Politicky angažovat bych se nechtěl.

Ing. Martin Šnorbert, Jilemnice

XI. a) Od strany očekávám, že konečně začne důsledně hájit zájmy křesťanů v celé její šíři možnosti, které Lidová strana ani nevyužívá, a to hlavně ve snižování výchozího.

b) V tomto směru bych také ráda pomohla, poněvadž jsem pedagog, chtěla bych se zaměřit na výchovu, na pomoc při výchově mládeže, chtěla bychom tu aspoň nižší křesťanskou nebo katolickou školu, chtěla bych pomoci při výchově v katolické junáku. Jestli je to nadějně, to nevím, ale myslím si, že jsme našim dětem tolik dlužni, že bychom jim měli umožnit přiměřenou duchovní budoucnost.
Marie Benešová, Brno

Připravili Martin Frei a Patrik Benda

U VÝSLECHU JUDr. Miluše Pospíšilová

Funkce v KDS: členka
Zaměstnání: hospodářská ředitelka KDS
Stav: vdaná
Výška: 154 cm
Váha: nepamatuji se.
Znamení: váhy
Koneček: tenis a vaření
Dobrá vlastnost: upřímnost
Špatná vlastnost: nerozhodnost, rychlé vyjadřování a bezmezná zvědavost

Spisovatel: Bohumil
Hrabal
Barva: podle roční doby
Historická osobnost: Charles de Gaulle
Nejlepší zážitek z poslední doby: Dobré zážitky se jaksí vytratily, ale vzpomínám na loňský listopad.
Nejhorsí zážitek z poslední doby: Žádný nebyl nejhorší, i když nepříjemné byly, jako např. výsledek

Z PARLAMENTU

Marek Benda

V ČNR se projednával zákon o zaměstnanosti - nelíbí se mi jeho filozofie, která se stále ohání právem na práci a tím, že cílem státu je plná zaměstnanost, ale to asi už nezměníme. Větší problém jsou některé technické chyby, které mi vadí - například je zakázáno zprostředkování práce za úhradu, což mi nepřipadá spravedlivé (zase si stát uchováva monopol), a pak hlavně mají být dávky podpory v nezaměstnanosti určovány podle předchozího platu. Je to snad systém běžný v západním světě, ale já ho pro naše podmínky pokládám za vyloučené nespravedlivé. Neboť teď bude propouštěno velké množství úředníků, kteří si platy, které brali, žebec nezasloužili. Spíš si myslím, že v našich podmínkách by podpora v

nezaměstnanosti měla každému stejně zaručit aspoň trochu slušný život a ne udržovat navyklou životní úroveň.

Dalším projednávaným zákonem je novela zákoníku práce. Zde vidím dva hlavní problémy. Za prvé je to udržování zákonné moci odborových organizací (nutnost projednávání téměř všech změn v podniku s odbory, nutnost souhlasu odborů při propouštění pracovníků!) - já příliš nevěřím současným odborům a hlavně si myslím, že odbory mají mít tolik moci, kolik si v podniku vybojují, a ne že jim moc bude přiznávat zákonem. Na tomto zákoně je přesně vidět, jak se jeho tvůrci nedokáží vymanit z dědictví minulosti. Všude zde bylo v předchozím zákoníku práce napsáno "ústřední rada odborů". Bylo to zde nahrazeno slovy "příslušný odborový orgán". Opět tvůrci vážně nepočítají s možností plurality odborů (např. dva "příslušné odborové orgány"), možnosti neexistence odborů, atp. Druhý problém je propouštění zaměstnanců: V zákoně se nedává možnost zaměstnavateli propustit zaměstnance bez udání důvodů, což by

myslím v dnešní době bylo potřeba. Dále se prodlužuje výpovědní lhůta ze 2 na 3 měsíce. Což je dobré pro ochranu zaměstnanců v současném přechodném období, ale silně to omezuje možnosti nově začínajících podnikatelů.

Na klubu poslanců KDU v ČNR jsme mluvili o několika problémech, které úzce souvisí s naším křesťanským zaměřením. Za prvé to byl problém pornografie a jejího volného prodeje. Tam jsme se dohodli, že na základě zákona SNR o pornografii a jiných věcech ohrožujících morálku předložíme

podobný zákon, který by měl v návaznosti na platný tr. z. zamezit, aby tyto věci mohli volně kupovat a prodávat děti. Druhý problém je otázka potratového zákona. Tam jsme se dohodli, že je nutné na věci obecně i na nějakém zákonu pracovat, ale že není vhodné s tím začít nyní. Usoudili jsme, že bychom to v současné době prohráli a že je tedy nutné v první řadě začít o problému mluvit a takřkajíc mu připravit půdu. To je výzva i pro vás všechny, abyste se snažili (naprosto nenásilně) ve svém okolí v této otázce působit a znovu ji dostat do povědomí lidí.

Slovník politických pojmů

KONZERVATIVISMUS

Politický názor, který pramení z touhy uchovat věci, jak jsou. Pokládá je buď za dobré samy o sobě, nebo za lepší než jejich pravděpodobné alternativy, nebo přinejmenším za bezpečné, totiž vzbuzující důvěru a náklonnost. Konzervatismus má tři odlišné polohy: postoj společnosti, ideál vládnutí a politickou praxi. Všechny jsou formovány skepticismem (aniž by ovšem byly na něj redukovatelné), zejména to platí o vztahu k návrhům na různé radikální změny, k utopickým teoriím a ideám a k liberálnímu a socialistickým doktrínám o lidské přirozenosti.

(i) Postoj ke společnosti. Pro konzervativce je charakteristické, že pokládá společnost za svého druhu vymoženost, kterou - přes všechny její nedostatky - třeba pravděpodobně preferovat před "před - společenským" přirozeným stavem. Na rozdíl od určitých forem liberalismu by mohl konzervativce také tvrdit, že společnost tu byla v jistém smyslu dřív, než jednotlivci, kteří ji tvoří. Jednotlivci pokládají za sociální výtvor, za produkt historických podmínek, které způsobily, že splýnul se zvyklostmi, hodnotami a nadějami, bez nichž by byl vážně poškozen nebo neúplný. Tyto zvyklosti, hodnoty a naděje jsou tudíž vnitřně předmětem respektu a lze je odmítnout pouze za cenu, že se vyvážeme ze společenského řádu, pakliže ovšem takové důsledné odmítnutí vůbec umožňuje. Co konzervativci zbývá, když zvyklosti a hodnoty, které si žádají jeho podpory, začínají ztrácet autoritu? Moderní konzervatismus vznikl jako odpověď právě na tento problém, zdůrazňuje nutnost legitimovat takové hodnoty buď obnovou tradic, pomocí náboženského učení, nebo - což je běžnější - ideou přirozené spravedlnosti, která je oním univerzálním podložím pro všechny lokální patriotismy.

(ii) Představa o vládnutí. Konzervativce se ptá, co zachovat a jak? Na tuto otázku lze odpovědět ideou vládnutí prostřednictvím institucí, a z ní vyplývajících teorií o povaze a funkci institucí. Moci by měly být vybaveny úřady a jednotlivci by ji měli toliko jako ti, kteří takové úřady zastávají. Tyto úřady by měly být nakloněny těm institucím, které co možná odpovídají zvyklostem a sdíleným hodnotám občanské společnosti, pramení z nich a konzervují je. Odtud konzervativní opozice vůči snahám "tvořit politické instituce podle abstraktních zásad nebo podle vědecké teorie, namísto, aby se jim dovolilo vznikat z běhu věcí a událostí a být přirozeně utvářeny potřebami národů" (Disraeli). Stát je institucí

nejvyšší, může však uskutečňovat ideu konzervativního vládnutí jenom tehdy, vládně-li nad mnoha a rozmanitými institucemi, které jsou jak státní podřízeny, tak zároveň autonomní. Takové instituce budou zachovávat své vlastní principy vývoje a úloha vládnutí bude spočívat zčásti v jejich ochraně před svévolným nahrazením do jejich sféry a před ztrátou, a zčásti v poskytnutí legálního rámce, uvnitř něhož se mohou rozvíjet v souladu s potřebami a očekáváními svých členů. Tato teorie k sobě váže mnoho myšlenkového úsilí konzervativců a signalizuje příkrý rozpor mezi konzervativní a totalitní doktrínou - v totalitním státě žádná instituce není zároveň podřízená a zároveň autonomní.

Stát, stejně jako jiné instituce, je vymezen svými úřady a funkcemi, tudíž ústavou umožňující napravit, resp. odčinit jednání, která byla překročením pravomocí. Taková ústava nemusí být psaná, ale musí usmířovat a harmonizovat existující zájmy a aktivity, a to tím, že suverentní a autoritě dává obřadnou a působivou formu. Moderní konzervativce zpravidla obhajuje dělu moci uvnitř státu jako nejlepší metodu, jak smířit s jednotě tlučnou vládnutí s individuálními svobodami a s rozmanitostí podřízených institucí. Na stát, stejně jako na společnost, se dívá jako na složitě jsoucno, které lze mnohem snadněji poškodit než zlepšit, a které je ovládáno určitými zákony vývoje a sebezáchovy, jež je třeba respektovat. Vidí jej mnohem těsněji spjatý s občanskou společností než řada liberálních teorií.

(iii) Politická praxe. Konzervatismus je ve své praxi nevyhnutelně pragmatický a lokálně orientovaný, neochotný obhajovat dalekosáhlé řešení. Často připustí, že existují problémy a potíže, které pouze politickými prostředky vyřešit nelze. Přetrvání konfliktů se střídá překročením rámce zděděných institucí a vlády zákona. Věň ve smysluplnost mocenského působení, ale také v nutnost moc skrývat, a to rozmanitostí forem vládnutí a vytvářením působivého establishmentu. Jeho důraz na přirozené společenské vztahy vzbuzuje často dojem, že musí zároveň chránit moderní kapitalismus.

Konzervatismus je zpravidla kritizován jako ideologie třetího panství, jako praxe zručující, že ti, kteří mají práve moc, si ji také podrží, přičemž od těch, které jsou jimi ovládnuty, a které jsou oběmi jejich panství, se snaží vyřadit falešný a klamný souhlas.

ROZHOVOR s předsedou zahraniční komise dr. Hynkem Krátkým

(dokončení)

Třetím okruhem problému byl postoj rakouské ÖVP k vytvářející se střední organizaci středoevropských křesťansko-demokratických stran.

Pokud jde o výsledek, vše dopadlo k naší velké spokojenosti. Prof. Kohl se s námi dohodl na tom, že po dobu, kdy naše měna nebude konvertibilní, budou nám příspěvky prominuty. Za to ovšem musíme s ČSL uspořádat na našem území zasedání jednoho z výborů EDU. Vše, co bychom měli platit v tvrdě méně (ubytování, cestovné), nám bude hradit EDU ze zvláštního fondu.

Co se týče našich zástupců ve výborech EDU, dohodli jsme se, že obsadíme výbor pro životní prostředí a výbor pro evropské struktury.

Třetí bod byl vyvolán jistými rozpaky nad středoevropskou unií křesťansko-demokratických stran. Její ustavení se setkalo v létě s ne zcela kladnou reakcí u některých partnerských stran v Evropě, a proto dříve, než navážeme kontakt s UCDE, chtěli jsme znát názor ostatních středoevropských křesťansko-demokratických stran na tuto organizaci.

Prof. Kohl nám členství v této organizaci doporučil.

Je nějaký rozdíl v postoji EDU k nám a k ČSL?

Jejich postoj je prakticky stejný. Charakteristické je ovšem to, že existuje rozdíl mezi pohledem zevnitř - z hlediska vnitřněkoslovenského - na vztahy mezi našimi stranami a mezi pohledem zvenčí - ze zahraničí. Z pohledu zvenčí máme tendenci spíše zvýrazňovat některé rozdíly, hájit identitu obou stran, naopak z pohledu zvenčí je znám působení k co nejrychlejšímu sjednocení obou křesťanských stran.

Prof. Kohl je vcelku dobře o naší vnitřní situaci informován a uvědomuje si, že nějaký přílišný tlak na sjednocení našich stran by byl marný a vychází z toho, že každá strana má svou vlastní identitu. Neznám detailní obsah jednání prof. Kohla s

vedením ČSL, ale to, co o tom vím, nasvědčuje, že k nám byl prof. Kohl o něco velkorysejší.

Jaký je v této souvislosti tvůj osobní dojem ze setkání s představiteli ČSL?

Nejsem sám, kdo byl tímto jednáním poměrně mile překvapen. Jednání trvalo asi čtyři a půl hodiny a na pořad se nedostaly všechny body jednání, ale převažovala věcnost a neexistují podstatnější názorové difference mezi námi a vedením ČSL. Na základě toho, jaký má ČSL image v tisku a na voličních setkáních, jsem předpokládal, že jednání bude mnohem konfliktnější.

Pokud se týče ekonomické reformy, zdá se, že Lidová strana klade větší důraz na sociální politiku a zmenšení dopadu sociálních následků, zatímco naše strana jednoznačně soustřeďuje své úsilí na prosazení základních principů ekonomické reformy, tedy zastává názor, že k sociální politice je třeba nejdříve vytvořit určité bohatství, a to jediné důslednou liberalizací a privatizací ekonomiky. Doufám jen, že se závěry našeho jednání podaří realizovat v poslaneckých klubech. Což je otázka.

Vraťme se ještě k EDU. Co nám přináší naše členství v této organizaci a co přinášíme my ji?

Promluvíme hlavně o tom prvním aspektu, protože my jsme do EDU vstupovali s tím, že očekáváme pomoc v období, kdy se strana teprve formuje. Největším přínosem není ani tak přínos finanční, jako spíš přínos v oblasti politického know-how. Naše účast na jednáních EDU nám může pomoci proniknout do evropské politiky, což je dřív nebo později stejně nutné a tohle je k tomu jedna z nejlepších cest. Znamená také pomoc v organizování různých školicích seminářů a kursů, které, jak doufáme, budou ještě pokračovat - a to za pro nás velmi výhodných podmínek.

Děkuji za rozhovor.
Ondřej Turek

Češi a Slováci na Ukrajině

Ve Zpravodaji č. 7 jsme otiskli výzvu k pomoci obyvatelům českých vesnic, postižených černobylskou haváří. Těm z vás, kteří by se o našich krajinách na Ukrajině chtěli dozvědět více, je určen následující článek.

První zmínka o vystěhovačích z českých zemí do Ruska pochází z 50. let 19. století. Masově se začali Češi stěhovat zejména po r. 1867, kdy se v Moskvě konala národopisná výstava. Druhá vlna vystěhovačů přišla po Slovanském sjezdu v Moskvě r. 1869. Car Alexandr II., který znal vysokou úroveň českých rolníků, totiž přijal zástupce Čechů a nabídl jim levné pozemky, dlouhodobé úvěry, daňové úlevy, svobodu náboženství a osvobození od vojenské povinnosti. V té době se vystěhovalo asi 20 000 Čechů. Dnes žije na Ukrajině asi 9 000 Čechů a 8 000 Slováků.

Následky jaderné havárie na jaře 1986 postihly také české osady, zejména v okrese Korostěh - např. Malou Zubovščinu a Malinovku. Tyto vesnice leží asi 70 km od černobylské elektrárny. Pro srovnání - pásmo do 30 km bylo brzy po havárii evakuováno. Děti našich občanů pracujících asi 200 km od místa neštěstí dostaly

nemoc z ozáření a další následky (chudokrevnost) byly na nich znát ještě po několika letech. Obyvatelé korostěhského okresu přesto nebyli vyšetřováni ani léčeni. Znečištění radioaktivními látkami zde bylo změřeno až v prosinci 1989. Oblast pak byla prohlášena za zdravotně ohroženou. Obyvatelé dostávají od státu příspěvek na nákup nezdravých potravin, které je však téměř nemožné sehnat. Pokud se rozhodnou odstěhovat, dostanou určitou finanční náhradu za své domy a pole. Většina Ukrajinců už této možnosti využila. Pro Čechy by to však znamenalo vystěhovat se každý zvlášť, jak kdo najde byt a zaměstnání, do národnostně cizího prostředí a riskovat tak zánik české menšiny.

Češi a Slováci žijící na Ukrajině založili Kulturně osvětovou společnost J. A. Komenského. Její zástupci se letos na jaře v Moskvě setkali s panem prezidentem Havelm a s členem jeho doprovodu ing. Miroslavem Tylem, poslancem PS za KDS. Vyslovlíli prosbu, aby jim naše vláda umožnila návrat do vlasti. Současně žádali, aby se děti z postižených oblastí mohly o prázdninách

rekreovat v Československu. KDS proto pozvala na prázdniny 35 dětí a několik dospělých a účastní se jednání o chystaném přesunu na ministerstvu zahraničí (FMZV), čs. konzulátu v Kyjevě atd.

Těch asi 1200 lidí z okresu Korostěh, s jejichž přesunem se počítá, nejsou obvyklí uprchlíci, na jaké si už pomalu zvykáme. Předně nebudou mít téměř žádné jazykové problémy. Přestože české školy byly na Ukrajině před 20 lety zakázány, skoro všichni mluví česky. Číst a psát už umějí jen ti starší, proto byla letos vyslána do Malé Zubovščiny česká učitelka. Kromě toho, na rozdíl od běžných uprchlíků, nemusejí prchat. Sovětská

vláda proti jejich odchodu nic nenařídí. Záležitost vážne na čs. straně, přesněji na FMZV, které mělo připravit podkladovou studii pro rozhodnutí federální vlády. Studie měla být dokončena do 1. září, pak do 1. listopadu, ale stále není hotová. Poslední zpráva vypadá o něco lépe: místo FMZV zpracovává studii ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj ČR, které jeví podstatně větší ochotu. Zdá se, že po měsících zbytečných průtahů se naši krajané z Ukrajiny konečně budou moci vrátit.

(Podle informací dr. Kolářské ze sekretariátu KDS a Respektu sestavil Dominik Frei.)

Prohlášení Sdružení poslanců pravého středu

Sdružení poslanců pravého středu je otevřeným společenstvím poslanců politických stran a hnutí, zastoupených v zákonodárných sborech, i nezávislých poslanců zákonodárných sborů, kteří uznávají demokracii a její instituce za jediný prostor politické činnosti a distancují se od marxismu a socialismu. Účelem sdružení je konsultovat otevřeně základní problémy, společně hledat jejich řešení a na základě vzájemné dohody tato řešení politicky prosazovat a uskutečňovat.

Základem účasti v Sdružení poslanců pravého středu jsou shodné nebo obdobné postoje k většině politických problémů a otázkou nové formované společnosti.

Společnou a svobodnou dohodu naplňuje zejména úsilí:

- 1) o spolupráci na půdě zákonodárných sborů k plnému uplatnění jejich nezastupitelného postavení v demokratické společnosti
- 2) o nové uspořádání federace, kterou chápeme jako jednotu záruk lidských práv a občanských svobod, základ bezpečnosti u obou jejích národů a všech jejich národnostních menšin a nejvhodnější státní formu pro návrat do Evropy. Toto ústavní uspořádání musí obsahovat i reálnou a pro obě části přijatelnou možnost

vystoupení z federace

3) o radikální přetvoření dosavadního centralistického správního systému směrem k co nejširší autonomii obcí a k respektování historických územních celků

4) o společnou podporu předloženého scénáře ekonomické reformy s důrazem na její hloubku, rychlost a na likvidaci státního monopolu nejen v národním hospodářství, ale i ve všech ostatních oblastech života. Urychlenou realizaci ekonomické reformy pokládáme za předpoklad vytvoření sociálního tržního hospodářství.

Sdružení poslanců pravého středu si uvědomuje nebezpečí znovunastolení levicových nebo jiných nedemokratických pořádků v naší zemi. Vyzývá demokratické politické strany, hnutí i občanské iniciativy k těsné spolupráci při obraně vznikající svobody a demokracie v naší zemi.

Poslanci těchto stran a hnutí: Československé strany lidové, Křesťansko-demokratického hnutí, Křesťansko-demokratické strany, Hnutí za samosprávnou demokracii - Sdružení pro Moravu a Slezsko, Maďarské KDH, Liberální demokratické strany
V Praze dne 8. 11. 1990

K setkání KDS - ČSL

Jak jsme vás již informovali, ve čtvrtek 15. 11. se sešly delegace KDS a ČSL ke společnému jednání. Za nás byli v delegaci V. Benda, T. Svoboda, M. Tyl, H. Krátký a J. Bužga a za ČSL předseda J. Lux, ústřední tajemník J. Marek a místopředseda F. Sustr.

O informace o tomto setkání jsem požádal Tomáše Svobodu - ústředního tajemníka:

- O čem se jednalo na tomto setkání?

Projednávalo se mnoho různých problémů, hovořili jsme o našem vztahu k ekonomické reformě, k federaci, mluvili jsme o stycích našich stran a jejich možném budoucím pokračování, o možném vytvoření jakési konzultativní rady KDU. Připomněli jsme zprávu z Respektu, podle které jde ČSL asi v 17 místech v koalici s komunistickou stranou do komunálních voleb. To jsou ve stručnosti hlavní problémy.

- Existují mezi naší stranou a ČSL nějaké zásadní konflikty?

Nedá se říci, že něco bylo konfliktů. Tato jednání probíhala ve skutečně přátelském duchu a se zástupci ČSL se jednalo podstatně lépe než s jejím minulým vedením (tzn. s dr. Bartončíkem a spol.).

Snad jediným konfliktem byl spor o okresního hejtmana mezi naší stranou a stranou lidovou v Prostějově. Nevím, jak to tam všechno dopadne. Našeho kandidáta, p. Košíčka, podporuje i OP, na druhé straně ČSL stává proti němu jiného kandidáta Mareše.

- Myslíš si po jednání, že Lidová strana má šanci stát se opravdu konzervativní, pravcovou silou?

Záleží na tom, co se bude chtít konzervovat. Doufám, že ne "staré struktury", které vládly 40 let.

Věřím, že vedení, které ČSL nyní má, je pokrokem a přínosem pro naše budoucí vztahy. Domnívám se, že s tímto vedením se můžeme podstatně více sblížit než s vedením minulým.

- Takže perspektiva našich vztahů je dobrá.

Jsem o tom přesvědčen.

- Vraťme se k ekonomické reformě a vztahu ČSL k ní.

Chtěli jsme znát názor ČSL na tuto otázku už proto, že řada představitelů, především poslanců této strany vystoupila velice odmítavě vůči reformě, např. poslanec Šlápota nebo poslanec Šacher.

Nicméně s vedením ČSL jsme se shodli na podpoře ekonomické reformy a při jednání zazněl souhlas s ekonomickou reformou. Ovšem v jejich praktické politice to může být jiné. Záleží to na mnoha faktorech, na poslancích, na členstvu apod.

- Jednali jste také o Lidové demokracii?

Ano, vyjádřili jsme nespokojenost s obsahem tohoto deníku, není to dobrá reklama ani pro nás, ani pro Lidovou stranu. Předseda Lux i další členové delegace s námi souhlasili a říkali, že je to velmi trápí.

- Snaží se s tím něco dělat, ale nevědí, jak dalece je změna v jejich moci.

- Mluvili jste také o bezpečí o budoucnosti pravice v Československu?

Na jednání přišla i Deklarace politiky pravého středu a dotazovali jsme se vedení ČSL, zda se připojí. V této věci byla vydána prohlášení vlastně dvě. Jedno je tato Deklarace naše a liberálů a druhé je prohlášení Sdružení poslanců pravého středu (pozn. red.: O něm píšeme na jiném místě). K Deklaraci se ČSL nepřipojí a dalo by se říci, že je to dobře, protože řada těch mečských stran má obavy z hegemonie ČSL, kterou by prosazovala. Kromě toho, například liberálové mají výhrady k ČSL vůbec.

- A jaké výhrady má vedení ČSL k politice naší strany?

Na tomto jednání žádné výhrady neznaly.

- Děkuji za rozhovor.

Oldřej Turek

LISTÁRNA

Jako reakci na prohlášení KDS k otázce jsme dostali zajímavý dopis od pana Theodora Rulnera z Přiblic. Část z něj vyjímáme:

"Formování komunistické moci je třeba posunout do r. 1945 a pak její upevnění do voleb v r. 1946. Toto nebylo ani tak patrné ve vnitrozemí, jako v pohraničí. KSC tam vytvářela svoje pozice na planých slibech pro nové osídlenec ve formě darování půdy, obchodů a živností a tyto sliby se staly zcela sprostým podvodem! Až zemědělci, obchodníci a živnostníci dali jim přidělené závody do provozu a měli sklízet plody své práce, bylo jim vše brutálním způsobem odňato! Po volbách v roce 1946 jsme si uvědomili, jaké nebezpečí nás čeká a veškeré obavy vyvrcholily po komunistickém puči v roce 1948. Již po volbách byli občané zastrášováni a umlčovani a již se nehovořilo o předvolebních slibech, ale o vytvoření družstev a o znárodnování.

Tehdy vlastně vzniklo poznání a odpor proti narůstání komunismu.

Lidé brzy pochopili, jaké nebezpečí je čeká, a byly vytvořeny malé skupiny odporu režimu, dosud nijak neorganizovaných. Z těchto skupin vlastně vznikl "3.národní odboj". Někteří viděli spásu v zahraničí, ale ti odhodlaní zůstali v republice a spazili se o regulaci mocenské síly KSC i za cenu táborů nucených prací, koncentráků a vězení, které pro ně uchystal ministr Čepička! Právě proto, že byla postižena řada občanů neangažovaných, protitlo mnoho občanů z oblidného ohlupování komunisty a z těchto prostých lidí se stali stateční odpůrci režimu, které tento režim tvrdě trestal. Tábory TNP, věznic a koncentráky byly naplněny těmito statečnými lidmi, kteří se postavili beze zbraní proti ohromnému kolosu po zuby vyzbrojených milicionářů a členů StB podporovaných ještě zfanatizovanou částí SNB, soudci a soudci z lidu, kteří se tak stali nástrojem moci KSC! Vyhlášené věznic - Leopoldov, Valdice, Jáchymov a Ostrov nad Ohří

- které byly naplněny statečnými lidmi se staly pomníky utrpení našich nejlepších občanů. Odhodlaní těchto lidí nelze zjednodušovat a nutné je třeba podpořit jejich zařazení do "třetího národního odboje"! Nelze jim upírat statečnost a odhodlaní v boji za národní osvobození."

Dopis, vyjadřující se k naprosto zásadnímu problému, jsme dostali od pana Miroslava Šimka z Českých Budějovic:

"V poslední době se stále častěji přesvědčuji o tom, že nás většina veřejnosti považuje za stranu, která hájí zájmy křesťanů. Tento všeobecný mylný názor je rozšířen dokonce i mezi částí členstva a někteří se tak i chovají. To je ale velká chyba! Kdybychom hájili zájmy křesťanů, nebyli bychom politickou stranou, ale jakýmsi odborovým svazem křesťanů. Vždyť my nejsme partikulární stranou! Křesťanství a jeho nauka hraje nebo by mělo hrát v naší straně úplně jinou roli. Je to mel, který nás spojuje

ne k obraně našich zájmů, ale společným nazíráním na svět. Je to univerzální nauka nezaměřující se, jako jiné strany, pouze na dělníky, ekologii, zemědělců, Moravu či podnikatele. KDS přece nabízí občanům komplexní program. I voliči, kteří nejsou věřící musí jasně vědět, že zvolí-li nás nebudeme hájit pouze něčí zájmy, ale budeme se snažit udělat pro tuto zemi to nejlepší.

Toto je podle mého názoru jeden z základních problémů, který brání rozvoji naší strany a výraznější volebnímu úspěchu."

V těchto dnech proběhly volby do obecních zastupitelstev. Naši noví starostové a radní se pomalu připravují, aby zasedli na radnice, a zdálo by se, že by se strana konečně mohla uložit k zimnímu spánku. Opak je pravdou! Dnem 24. 11. začala

velká stranická hra o džbán plný peněz.

O co jde?

Jde o to, aby byla naše strana ještě větší a ještě úspěšnější. Potřebujeme získávat nové členy, zakládat nové místní skupiny a místní organizace a nyní na to máme konečně čas. Zatím jsme se měli stále na co vymlouvat, proč organizaci strany budovat nemůžeme. Jednou jsme byli pod OF, podruhé byly parlamentní volby, pak zase byly letní prázdniny, následovaly komunální volby a na rozšiřování členské základny naší strany nezbyval čas.

Kdy ten čas nastane?

Ted! Soutěž začíná 24. 11. a končí 28. 2. Každý z nás má jistě řadu přátel, kteří by se určitě v naší straně rádi uplatnili. Jenom bydlí trochu dál od nás nebo prostě nemáme čas za nimi zajít a pro činnost ve straně je získat. Doufáme, že tato hra bude pro nás pro všechny dostatečnou motivací, aby tomu tak nebylo.

Jaká jsou tedy pravidla hry?

Jde o to, získat co nejvíce bodů. Body se udělují podle následujícího klíče:

- vstup do strany 100 bodů
- získání nového člena 100 bodů
- získání pěti členů 200 bodů
- prémie navíc

- ustavení MS každý člen 50 bodů
- ustavení MO každý člen 100 bodů
- ale ustavení MO z MS jen 50 bodů
- dále obdrží jako premii:
- zakladatel MS 200 bodů
- zakladatel MO 400 bodů

Jak to celé budeme prakticky realizovat?

Nový člen získá 100 bodů tím, že obdržíme jeho přihlášku na sekretariátu v Praze. Aby 100 bodů získal i ten, kdo jej pro stranu získal, je třeba, aby na přihlášce tohoto nového člena bylo na zadní straně uvedeno jeho jméno a adresa. Body za ustavení nové místní skupiny nebo organizace budou přiděleny tak, že každá místní skupina nebo organizace zašle zprávu o svém založení a soupis členů. Aby obdržel body i ten, kdo místní organizaci nebo skupinu založil, je třeba, aby k této zprávě bylo přiloženo vyjádření jednotlivých členů o tom, koho za zakladatele považují.

Co se při hře nedoporučuje?

Rozhodně se nedoporučuje pro dobrý výsledek bezúčetně rozdělovat větší MO na dvě či více menších, stejně tak není radno získávat mrtvé duše, které se nebudou ani namáhat s placením členských příspěvků. Takovéto počiny

centrum jistě odhalí a příslušné aktéry ze soutěže diskvalifikuje. Pozor! Pozor!

Jaké budou ceny?

Všechny ceny budou skutečně velkolepé. První cenou, jak sám název soutěže napovídá, bude velký džbán plný peněz. Druhou cenou bude menší džbán plný peněz, třetí ještě menší plný peněz. Mimo tyto ceny budou soutěžící, kteří obdrží 500 bodů a více, osvobozeni od placení členských příspěvků na 6 měsíců. Ti, kteří získají 1000 bodů a víc, nebudou muset platit členské příspěvky po celý rok.

To má být všechno?

Samozeřejmě že ne. Paralelně s Velkou stranickou hrou bude probíhat i Velká stranická loterie. Všichni účastníci hry budou slosování a šťastní výherci obdrží věcné ceny. V této souvislosti se obracíme na Vás na všechny. Každý z Vás může zaslat nebo přinést na sekretariát cenu pro výherce. Pracovníci sekretariátu si například dovolili věnovat lahev Becherovky.

Co dodat závěrem?

Snad jen tolik, že ceny bude udělovat osobně dr. Václav Benda za aktivní asistence dalších představitelů KDS.

Kdo si to celé vymyslel?

Tomáš Svoboda. Všechny Vaše stížnosti a reklamace padají na jeho hlavu.